

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÈFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER 2'50

UN FAMÓS REDOLÍ DE "ELS PASTORETS"

—Vols venir, tu, rabadà?...
—Primer vui esmorzar.

El Nadal trist

Després de molts d'anys, torna per als súbdits de l'Estat espanyol un Nadal trist, un Nadal de guerra, amb un exèrcit en campanya i amb repatriació pal·lúdica. Tornen els espectres de les guerres colonials.

Es inútil tot allò que puguin fer les comissions i juntes de dames i de cavallers per a alegrar el Nadal del soldat. No hi ha alegria possible en el Nadal d'un any que ha vist el desastre de Melilla i l'expedició al Marroc d'un exèrcit de 150.000 homes.

Fins avui, les lluites en la zona espanyola del Marroc havien estat episodis relativament curts. Això d'ara és una guerra llarga i costosa. Si en les darreres setmanes les batxes de sang no han estat moltes per part de les tropes peninsulars, en canvi els mosquits del pal·ludisme van fent de les seves.

El poble, i especialment moltes llars, tindran un Nadal trist. Però el poble ja no més sembla capaç de tristesa. Ha perdut la força d'indignació i de protesta. Trist i quiet: aquí el teniu el poble en aquest Nadal...

Per França Posem-nos tranquils

L'altre dia ens preguntava un amic francès: —Així, amb qui compta França, a Espanya?

—Amb tres o quatre homes de bona voluntat que segueixen estimant la, malgrat les seves veleïtats conservadores.

França, efectivament, ha perdut tot lo que havia guanyat durant la guerra, en la voluntat espanyola. Existia, enfront de la majoria germanòfila, una imponent minoria francòfila que sortia de les multituds democràtiques. Les multituds i les seleccions. La intel·ligència, a Espanya, era francòfila. Però l'exèrcit, no; l'església no; l'aristocràcia, no; els que tenien més de vint mil «duros», no; la burocràcia, no. Què restava? La intel·ligència i el poble de les ciutats. No n'hi havia prou.

Però ara, amb les llegendes i els petits incidents del Marroc, amb la ruptura del *modus vivendi*, atribuïda a França, el sentimentalisme espanyol ha reprès la reencúnia contra França. Diaris francòfils com *El Sol*, per intervencions minaires, s'ha posat davant de França amb una ràbia semblant a la dels diaris germanòfils de la guerra. Altres diaris, també francòfils, han secundat les campanyes antifranceses, i avui França no pot comptar amb cap gran diari incondicional. Afegim que en els que encara podria seguir la seva defensa, negligents els elements francòfils, sense l'esperó de la guerra, toleren que els germanòfils persisteixin en l'atac permanent, insidiosos, calumniós, gairebé sempre, contra França.

La política conservadora ha completat la deserció. La contra-revolució és francesa. Ho és a Rússia; ho és a la mateixa Alemanya; ho és, dins de França. No és que's volgués que França tornés a fer de vanguarda entonant *La Internacional*. No se li demanava més que respecte. No se li demanava més que el contacte del seu seny amb els dogmatismes maximalistes, i manca an aquest respecte, i en lloc de cercar la fraternitat popular s'ha aproximat als poders eclesiàstics. França, que va agredir a Moscou, ha entrat en el Vaticà, en aquell Vaticà que resava per la victòria alemanya!

Nosaltres sabem que el militarisme francès mai serà com el militarisme alemany, ni la burgesia, ni l'església. Sempre existirà una «nuance», un matís favorable a França, el matís—i quin matís!—que separa a Foch de Hindenburg.

Que visqui alerta França! Consell d'un seu creient. Un poble, l'espanyol, era neutral, i avui ja no ho és. Avui no hi ha més que un problema d'articulació de força, perquè la voluntat existeix. I la frase de Bismark; la frase del tambor italià tocant en els Alps, pot tenir una aplicació pirinenca.

PARADOX

Estem de mal humor i voldríem desfegar-nos maldient d'algunes coses que esperonen les nostres indignacions, més les coses dignes d'ésser fuetjades són tantes, que no sabem per quines començar.

Si ens fixem en les qüestions socials ens trobem amb l'anomalia de que, per culpa d'uns quants que actuen fora de la llei, la totalitat dels ciutadans pacífics hem de viure privats de garanties constitucionals i amb la possibilitat d'ésser víctimes d'un malentès. Per altra part, nosaltres no sabem avenir-nos de que per una sèrie de disposicions legals, s'arribi a l'absurde de que a les nits i els diumenges s'obligui a que tanquin les farmàcies i s'autoritzi per a que tinguin oberts les tavernes. Segurament el *cazalla* és més article de primera necessitat que un antiespasmòdic.

Si mirem la política, ens ofereix un ample camp a nostres indignacions, l'espectacle asquejant del Congrés, la passivitat dels elements republicans, l'actuació de la «Lliga», tot allò que amb la política té referència. Surt que, de tant en tant, l'U. M. N. ens fa riure una mica.

Els assumptes de diner encara fan més fàstic. Els barruts roben sense pietat els cabals dels incautes, i les suades del petit estalvi serveixen per a fer lluir a unes quantes fulanes de lloguer. Els veïns d'Igualada han de veure el dolorós espectacle de l'*Alta Banca* d'En Guimerà representada al viu.

Ens sobren els temes per a omplir les quartilles de paraules groixudes filles de justificades indignacions, mes al disposar-nos a fer-ho ens recordem de que aquestes ratlles han de veure la llum pública en la vigília de Nadal i no ens creiem amb dret de destorbar la digestió dels nostres llegidors que, opulent gall d'indi o modest pardal, tots hauran menjat carn de ploma.

Esbargim, doncs, el nostre malhumor que a ningú interessa. Deixem córrer les coses sèries i disposem-nos a menjar l'escudella que a casa ens donguin.

Bon profit a tots.

JEPH DE JESPOS

Som de bon acontentar

Ara estem veient, de Catalunya estant, l'interessant cas d'Irlanda. Els delegats irlandesos a la Conferència de Londres han firmat un acord que dona a la illa tràgica la quasi-independència de les grans colònies britàniques com l'Austràlia, la Nova Zelanda i el Canadà. Els anglesos fins s'avenen al bell nom d'*Estat lliure* que, segons l'acord, Irlanda ha de dur. I, no obstant, l'acord ha trobat a Irlanda una vivíssima oposició, al capdavant de la qual hi ha el president De Valera. Quan escrivim aquestes ratlles no es sap encara la resolució definitiva del *Dail Eireann*, o sigui el Parlament republicà d'Irlanda.

Quina gent més estranya, pensem els catalans, són aqueixos irlandesos! Els donen

tres vegades més que la quantitat d'autonomia continguda al famós Estatut de l'Autonomia de Catalunya, i una important fracció d'ells encara fan el rebec.

Francament podem dir que, si nosaltres fossim ciutadans d'Irlanda, votaríem avui en prò de l'acord anglo-irlandès. El dilema actual, per als irlandesos, és aquest: o acceptar la quasi-independència, o entrar en un terrible període de lluita, en la qual els anglesos farien ús de la seva màxima potència d'atacament. Això desacreditaria els anglesos davant del món, accentuant la repulsió universal que han inspirat els procediments que usaven les tropes britàniques a Irlanda en el període de guerra de guerrilles que precedí a l'armistici. Però els sofriments del poble irlandès augmentarien en una proporció formidable, sense que tingués cap esperança de triomf immediat o pròxim.

Al cap d'avall, el jurament de fidelitat a la Corona, en nom de l'*Estat lliure d'Irlanda*, és un formulisme, com ha fet observar Artur Griffith. ¿I val la pena, per un simple formulisme, d'omplir l'illa de ruïnes i de sang?

Potser la fracció irlandesa intransigent ho fa massa fort. La cosa certa és que els catalans ho fem massa fluix. No podem segar—ai, els segadors!—i espigolem. Som de massa bon acontentar. I aquesta excessiva bona feia, lluny d'afavorir les conquestes graduals i parcials, ens posa en una situació d'inferioritat davant el règim centralista.

Compremem que avui per avui, no hi hagi a Catalunya un Valera incommoviblement adicte a la reivindicació de total i absoluta independència. Però al menys hi podria haver un Griffith. No el tenim: i així, a còpia de rebaixar les nostres aspiracions, al menys pel que toca a l'actualitat, ens guanyem sorrudes negatives. Demanar poc, quan es tracta amb certa gent, és la millor manera de no obtenir res.

FULMEN

Corrandes electoreres

L'agregació de Sarrià, que radicals i regionalistes treballaren a la una, com a bons germans, ha motivat a darrera hora una batussa de mil dimonis entre els mateixos que anaven de braçet.

Ha vingut tot, de la nova divisió municipal dels districtes, imposada per l'absorció de l'Ajuntament sudit.

Han protestat els radicals—han fet veure al menys que protestaven—contra la delimitació de districtes proposada per la «Lliga», encaminada—diuen—a assegurar-se la victòria i la majoria municipal en les pròximes eleccions.

Tan gros ha sigut el rebombori armat pels radicals, que el mateix *Pol*, el tècnic electorer de la Plaça de la Cucurulla, ha cregut pertinent dir-hi la seva.

En *Pol*, ha batejat als radicals de tontos. Essent En *Pol* persona qualificada en el camp regionalista, és de creure que els seus motius tindrà per a estampar l'afirmació.

Sosté En *Pol* que l'idea de procedir a una rectificació dels districtes municipals, no arrenca d'ara. Que ja vuit o deu anys enrera, es pensà en la necessitat de la reforma, acceptada pel propi senyor Lerroux. Que amb divisió o sense ella, el triomf regionalista és una cosa descomptada en les eleccions vinents i que mal pot anar-se ara a l'alteració suposada, per quant fora la mateixa contrària a la llei.

Això és lo que diu En *Pol* als avalotadors, als que pica la cresta de passada. La lliçó, lo mateix que l'enganxada de diis, escau admirablement als radicals, per lo mateix que diu En *Pol*: per tontos.

Tontos, en badar en un assumpte que suposen de tanta transcendència. Tontos, per haver-se sumat a l'aspiració regionalista de agregar Sarrià a Barcelona. Tontos, en no veure que interessava l'afer als regionalistes, únics que, tard o d'hora i miri's la cosa pel cantó que's vulgui, s'aprofitaran, políticament. Lloneses, més que tontos, en creure que la protesta que ara formulen pot arribar a interessar al poble, que de temps els ha vist la *de sota*, com vulgarment es sol dir.

Cas de que la divisió municipal que diuen tèmper tanqués realment algún perill, seria el tal per l'organització del partit, per als feudes establerts en els actuals districtes, és dir, per les capelletes als serveis de tal o qual electorer de barriada. Si la victòria, com la desfeta, resurt del conjunt, què té que veure que estiguin els districtes dividits així o aixà?

Això, com tot lo que d'aquí a la primera quinzena de febrer s'empesquin els radicals, representa un truc electoral. Un efecte de tramòia, per l'estil del combinat suara, en acordar trencar tota relació amb la majoria consistorial. Ganes de donar peixet als pocs babaus que encara els segueixen. Trencar la relació amb la majoria consistorial! Cas de que l'amenaça arribés a tenir eficàcia pràctica, ja veurien com a l'endemà de l'elecció s'apressaven a passar una esponja per la ofensa.

El poble, la part de poble que no bada, està ja cansat de murrís. L'indignació dels radicals, no li produeix el més lleu efecte. I escolta les protestes formulades en vigílies d'eleccions, com qui sent ploure.

De moment, fa tant cas de l'enfado radical, com del desig de la «Lliga», de dotar a Barcelona de dotze diputats a Corts, en lloc dels set que ara s'elegeixen.

El temps, mestre en totes les coses, ha demostrat per lo que els diputats aprofiten. Tenir-ne un o tenir-ne cinquanta...

NADALA

Sota uns retalls disformes de cartró curo, entre un abric d'estores, fustes i llaines, Jesús ha nat; sa mare ha après del viure dolors i enutjos, en son viarany estúpid peñant espines, amb un neguit a l'ànima, sec i inflammat.

Al quarto antropomètric, la trista ergastula guarda la fesomia i uns detalls típics, tràgics records d'una baralla insòlita pel pa de taula, que'l pare amb les mans netes cercava acréixer, restant tras la batuca ferits i morts.

Ha ambulat impertèrrit tallers i fàbriques, d'Herodes a Pilats, com una bolva, alçant una tribuna pel pensament, fent mal a les orelles de contramestres, esverant les idees i prejudicis adormits en el crani profundament.

Ell i els seus s'ofegaven a la cofurna d'un pis humit, a l'ombra de tot oratge, mal llogater.

Viatjava el propietari mesos i mesos amb rebuts estantissos a la cartera, endagant un desauçi cinic, proper.

Queia una pluja freda de dalt les boires; uns mobles buens i ròncos s'esbocinaven baixant pels trams.

Després la pietat pública fent-se impropèri, després un vel d'estrelles, un rellent tràgic acariciant pedregos, mullant els camps.

Després una barraca i uns amors tendres, un fill que en holocauste d'un altre martir, se'l batejà

en les aigües puríssimes de la consciència lliurant-lo dos vegades de dugues urpes: de tota hipocresia, de tot tirà.

Persisteix la llegenda, sorgeix l'estable, els pits se fan feréstecs, la pietat dolça cau en desús.

No han passat per als homes les vint centú que creiem allunyar-nos de la tragèdia: (ries encara hi ha un Calvari pel bon Jesús.

A. COSTA I SENDRA

Pària

III I ÚLTIM

Repèntin ço que diguerem, ferem notar novament la existència d'un esclavatge molt pitjor que l'esclavatge del jornal, del que ho és de tothom i a quin no li és permés ovirar cap mena de llibertat, car la ètica que sustenten totes les llibertats no'l treuen de la condició d'esclau.

Diem això tenint present els dos absoluts que lluiten per la supremacia, i que l'un es creu prou satisfet tenint a raïlla el rebuig, mentre que l'altre vol que deixi d'existir mitjançant tan sols el desig.

No hi ha pas dubte que ni l'una cosa ni l'altra són possibles, ja que el primer deixa

en peu l'eterna amenaça dels sers que de cap manera poden admetre a la societat, per quant la societat no'ls admet a ells, i el segon vol incorporar-los tan depressa an aquesta, que d'un benefici n'esdevindria un perjudici, car la manca de preparació li faria veure an aquest com una tirania.

Generalment, i per poca percepció que posseïxi l'individu que podem classificar en el terç grau de la penúltima classe, sap, té la noció que, de més o de menys importància, ell és un component de la societat en que viu. An el pària no succeeix així. Ell sap positivament que la societat no'l té en compte per a res, que és conceptuat anònim.

Malgrat i ésser per quiscú combatuda la creença amb el jo individual, són pocs els que se'n poden sustreure. I es dona el cas que la importància del jo augmenta segons sigui el desenrotll intel·lectual, és a dir, que tindrà la seva màxima preponderància ço mateix en l'extrema atúició intel·lectual que en l'extrem desenrotllament. Ens donarem perfecte compte de tal cosa, si observem que l'individu situat en el punt mig d'aquests dos extrems fa cas omís del seu jo.

Seria volguer fugir de la realitat atribuir a l'individu entès per pària un acceptable desenrotll intel·lectual, ja que per naturalesa és ço contrari, car únicament el podem creure possidor d'una forta intuïció. Així, doncs, quedarà classificat entre aquells que per ignorància donen una perfecta importància al seu jo, cosa que'ns portarà al resultat de sapiguer d'un modo cert l'odi que ell sentirà per aquells que no li volen reconèixer.

A l'arribar an aquest punt, ens trobem davant el dilema de quin ha d'ésser el reconeixement per part de la societat.

Abans de donar una resposta, cal que'ns preguntem quin dret assisteix a l'actual forma social per a subsistir.

Responent sota un punt de vista doctrinari podríem respondre que cap, però com sigui que aquesta mateixa resposta la podríem donar a totes les formes socials, caldrà cercar-ne una altra que'ns obri el camí.

Tant si mirem a posteriori com a priori, i tenint sempre força present la relativitat de totes les coses, veurém que l'actual sistema social no és altre que una transició vers a un de més equilibrat, transició que no pot finir, ja que d'ésser possible quedaria assentat lo absolut, cosa que fora un dels pitjors mals pel fet de que, no essent perfectes nosaltres, mai ho pot ésser nostra obra, i en tal cas l'hauríem d'acceptar malgrat i les més grans imperfeccions.

Tenim, doncs, que l'estructura social és relativa i en continuu estat de transacció. Ara ens podem permetre dir que el reconeixement del pària, com a component actiu de la societat, pot ésser relatiu i condicionat.

Ço dit pot significar un sentiment retrògrad, i ben mirat no ho és. Per a demostrar-ho, direm que l'elevació intel·lectual, generalment parlant, no és una causa interior sinó exterior ço que la produeix.

Ni dins d'un estat social relativament perfecte ni absolutament, pot admetre's l'existència d'una part d'aquest desnivellada per complert del reste, ja que el desnivell, sigui de la mena que's vulgui, trenca l'harmonia.

Dit això, s'entén que el nostre acondicionament s'ajusta a les condicions morals d'aquell qui es vulgui reconèixer.

Hem dit condicions morals. De primer entuvi tal cosa sembla significar creure amb la existència, dins l'ambient en que viu el pària, de diferents graus morals. No és això.

En la nostra concepció moral, l'arrelament d'aquesta es produeix al desenrotllar-se l'individu, doncs igual succeeix amb els altres, essent la primera precaució a pendre el no deixar-hi desenrotllar cap ser. An aquest se'l podria reconèixer plenament, car estaria en el camí de l'adaptació, el camí li seria tan fàcil com a qualsevolga de nosaltres.

Per ço que fa referència an aquells que ja estan en plena concepció, tampoc és tan difícil com pugui semblar l'admetre'ls. Manca tan sols aturar les causes que engendren els efectes i a la vegada pensar que no viuria el peix en aigua corrompuda.

Indubtablement que més extens podríem fer el tema que acabem de tractar, però com sigui que no ens guia altre intent que mostrar sintèticament, dins ço possible, tot allò que cal tindre en compte per a procurar la màxima rapidesa evolutiva, farem punt reservant-nos el dret de creure que no podran

Aviat sortirà

ALMANAC

de

La Campana de Gràcia

per a l'any de Deu 1922

Aixerit volum de un centenar de planes atapeït de ninots

polítics i de versos i articles interesantíssims :

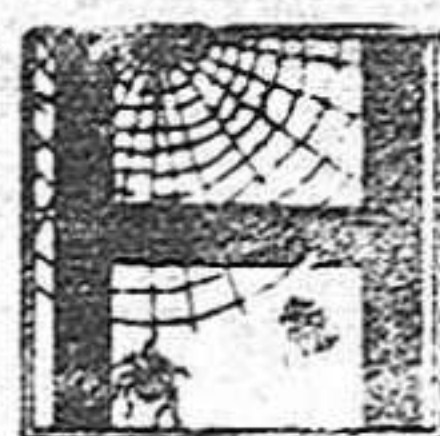
Els corresponsals que no tinguin la demanda feta que la

facin tot seguit si no es volen quedar sense : : : :

deixar de tindre en compte ço que hem dit, aquells que volen que la societat descansi sobre consciències.

MIQUEL D'ARNAU

Clericaleries

em estat a Sabadell, enterant-nos d'una pila de coses que demostren la veritat de la nostra tesi anti-clerical.

Forasters de la població, és de mal fer per nosaltres una detallada relació de fets; enemics com som de fruitir en les humanes febleses, poc ens importen els detalls delators de les agenes desviacions.

El cert és que els nomenats Pomells de joventut, recentment creats a Sabadell per a fer el caldo gros a l'entorquiment i a la rutina, han aixecat pòsagueres d'impuresa que no quadren en agrupaments reflectors d'un misticisme ultracatólic. Prou cuiden els nostres adversaris de tapar el cas lamentable, com si es tractés de la boca fastigosa de cert lloc reservat! El cert és que la devoció mística i l'esperit patriòtic que's vol empeltar en aqueixos agrupaments de juvenesa, ha supurat la pestilència d'ànimes baixes, fàcilment interables en el camp del farrigo-farrago catòlic.

A nosaltres, com hem vingut a dir, no ens preocupa sapiguer com se diu la que ha faltat als més elementals deures, ni el nom de la que ha perdut quelcom allí on devia guanyar glòria i pulcritut. Si publiquem el fet per alt, és perquè ens resistim a deixar passar sense la nostra humil protesta la vergonya que suposa en els clericals arcabots, abscondir a les mirades del públic espectador l'erupció de perversitat per una banda, i de tolerància paradoxal per una altra, quan d'haver-se manifestat en el camp contrari haurien llençat totes les campanes al vol, grapejant en les columnes de certs periòdics cerosos, venuts a l'or missaire i estevista.

I que vagin dient que no existeix el problema clerical els llusos i els panxa-contents que no creuen prudent indignar-se davant els desvergonyiments de la bèstia afamada, caçadora en tots els vedats de la nostra vida rural i ciutadana!

Un altre cas ha arribat a les nostres orelles; el d'un cridaire més o menys radical en matèria lliure-pensadora, qui fa i deixa de fer, amb el fi poc recomanable d'anar en candidatura en les properes eleccions municipals.

A qui, que no sigui un caciquista o un ganeta, se li acudeix imitar a Joan Palomo? Quin home seriós pot considerar-se amb suficients mèrits per a rompre el glaç personalment i a falta d'altri, entaulant una brega, quin profit no's veu ni remotament?

Nosaltres creiem allò tan sapigut de que els representants llegítims d'una col·lectivitat, deuen ésser inicialment nomenats per la mateixa col·lectivitat, convençuda dels mèrits, serveis i virtuts de que aquell sigui pos-

seïdor. Caure en pecat d'impaciència per a conquerir un càrrec que tanta carn dona a la fera, ho entenem perillós i ridícol a l'en-semps.

I si, com segons se'ns ha dit, ocorre en l'interessat el cas d'haver-se donat de baixa d'un centre per guanyar les simpaties dels neutres, el llautó és tant visible que no creiem en la miopia del cos electoral, per més dejorn que l'aimador se llevi, guitarra en mà, a endreçar-li una dolça serenada.

J. COSTA I POMÉS

El perfecte albat polític

desgrat de totes les protestes, de les campanyes menades per la premsa, de tots els obstacles creats

per les oposicions, ha salvat En Cambó el seu projecte d'ordenació bancària. Una vegada més s'ha palesat que lo que's fa a Espanya és la voluntat dels ministres. El poble, l'opinió nacional, tant té que risqui com que rasqui.

La votació ha servit als diaris conservadors per a llençar al vent les campanes. La Epoca, especialment, sembla treure faves de l'olla. El vell diari vanta la disciplina palesada pels parlamentaris adictes al Govern; per tant, la vitalitat i la força del partit conservador, tant com el desinterès i la llealtat dels homes que l'integren.

No és l'intent nostre escatir la major o menor bondat del projecte d'Ordenació bancària. Volem, només, remarcar com ço que ha passat ara amb el projecte cambonià, hauria passat ara amb un altre assumpte, comptant que el Govern hagués posat a la salvació del mateix una mitjana voluntat.

Vol dir que els diputats, que ho són pel Govern exclusivament, ho voten tot, sotmesos, com estan, al dilema que diu: o per aquí, o per la porta. Que lo que en diu La Epoca disciplina, és en la forma, sotmissió absoluta; renúncia a tota ombra de criteri personal. Que el desinterès, es torna interès en servir l'acta. La llealtat i el deure governamental, fer lo que convingui als que tenen la paella pel mànec.

En la votació del projecte d'Ordenació bancària, s'han portat els parlamentaris en la forma que acostumen els *cuneros*; com escau als que deuen la representació que ostenten al favor ministerial, i no a l'opinió de que simulen ésser portaveus. Amb dir que la majoria, per a no dir tots, desconeixen el districte pel que's diuen elegits...

Essent el Parlament espanyol una de tantes ficcions, reduïda l'elecció de diputats a un de tants simulacres, és en và que els diaris de càmera s'esforcin en pintar la votació del projecte d'Ordenació bancària, com una victòria ministerial. Els senyors que han ajudat a En Cambó a sortir-se amb la seva, dirien *amén* el dia que un altre amo polític els proposés sancionar un disbarat, per tal de que la concessió del vot portés aparellada la de-

tentació de l'acta. Ministerials d'ofici, els té sense cuidado l'interès del poble, absent de tota conxorxa tramada a les seves espatlles.

Si el projecte d'Ordenació bancària fos un encert, no correspondria als que l'han votat, ni una partícula de glòria. Tampoc podrà culpar-se'ls, cas de que resulti una castanya.

El *cunero*, si ho és de debò, i els incondicionals del Govern no creiem que ofereixin el més petit dubte, està per damunt del bé i del mal.

D'ESGLAÓ EN ESGLAÓ

—Es l'hora d'anà a la fira; arregla't i vina amb mi; comprarem un gall ben maco i ens el menjarem rostit.
—Ja portes la bossa plena?
—Escolta... No sents el dring?
—Es que avui, els galls...

—Vès, tontal Pots comptar que quan ho dic...

Ja han arribat a la fira; donen uns quants toms, i... —Aquí! Quant val aquest gall, mestressa?
—Ai, que depressa l'ha vist!... No'n trobarà pas un altre com aquest. Sà, gras, macis... Ja se'l pot mirar. Sospesi'l!... Més que un gall, sembla un garrí.
—Bé, «bueno», quant val?

—Vuit duros.

—Que ho diu de veres? —No tinc costum de riure.

—I és l'últim?

—Preu fixo.

—Noia, fugim!...

—Veus? Lo que t'he dit.

—«Currienta!»

Ens arronsarem un xic... Bon home, aquesta gallina, quant? Veiam.

—Vé decicuit a comprar?

—Jo així m'ho penso.

—Doncs li parlaré clà i llis: val vintiquatre pessetes.

—Ave Maria!... Què diu!

—Es això; ni un centímenos.

—Malorum!... No fa per mi.

Donen tres o quatre passos, i... —Aquest pollastret del mig...

—Aquest de la cúa llarga?

—Sí; el que sembla més petit.

—Oh! No tant com vostè es pensa...

—Sigui com sigui, enllestim, quant val?

—Li daré barato; divuit pessetes.

—Jo't flic!

Si d'això en diu baratura!... Guardi-se'l!...

—Ja ho faré així.

Reprenen la caminada, una miqueta pansits, i veuen una pagesa rodejada de conills!

—Veiam si aquí farem fira. N'hi ha alguns de bastant bonics... Pubilla, vol fer l'obsequi de dir-me el preu d'un conill?

—Segons quin...

—El més barato.

—Prengui aquest, doncs. Com a fi, no's queixarà de la compra.

—I quant?

—Dos duros i mig.

—Cinquanta rals?... Tira, fira!

—Quant ne daria, doncs?

—Cinc.

—Vagi a passeig, poca solta!

—Arri allà, bec d'escorpi!

Tornen a corre la fira, tornen a anar resseguint les seductores parades que's veuen allà i aquí, i després de dugues hores de divagar, persuadits de que els comptes no'ls resulten, baixant del gall senyoril a l'exquisida gallina i altra volta descendint de la gallina al pollastre i del pollastre al conill, en el moment que els rellotges senyalen la mitja nit, tot de cop es determinen... i compren jdos colomins!

C. GUMA

REPICS

Nostre estimat confrare *L'Esquella de la Torratxa* acaba de assaborir una carícia d'aquelles que esgarrapen.

El senyor fiscal ha denunciat la primera làmina del seu darrer número, denúncia que l'esmentat funcionari basa en un suposat delictes de lesa Magestat.

Sentim la llastimosa ensopegada de la nostra germana petita *L'Esquella* i, tot esperant que l'incident no tingui conseqüències, volem encoratjar-la amb un «Amunt i crits!...» tan vibrant, tan estentori com la força dels pulmons ens ho permet.

Llegim:

«Mañana, el obispo doctor Guillamet, tomará juramento contra el modernismo a los señores...»

Ai, ai, ai, ai!...

Vols-t'hi jugar que aqueixos senyors són En Gual i En López Picó que's retracten de lo escrit?...

Xile i Perú s'empenyen altre cop en espinar-se-les de valent.

Ho sentirem vivament.

Ho sentirem, però ja comprendran que, a nosaltres, més que les qüestions xilenes i peruanes ens interessin els plets dels sarrianencs i barcelonins.

No hi podem fer més, som de casa i pels de casa.

Amb això, tot i sentint-ho molt... qui tingui paci que se la feinal!

Eterns oportunistes.

El diputat provincial nacionalista senyor Quintana ha presentat dues mocions a la Mancomunitat:

Primera: felicitar a Irlanda.

Segona: demanar l'autonomia de Catalunya.

Ni l'una ni l'altra han sigut acceptades pels mancomuneros.

Diuen que l'hora no és prou oportuna.

Ben diferent d'escudellar-se bones racions de l'olla centralista. D'això sempre en troben l'oportunitat.

Com si fossin figures del «Pim-pam-pum», el Govern, vinga tirar de corcoll als generals que xerren.

En pocs dies n'ha tombat dos de grossos, havent-li tocat darrerament a l'heroic Cavalcanti.

Oh, i amb els «arrestos» que li queden encara a En La Cierva.

Ja l'estem veient dirigint-se al amo de la barraca:

—Vinga, un ral més de pilotes!

A la «Sala Mozart» dissertà l'altra tarda una senyoreta aristocràtica, sobre feminisme.

El gest bonic d'aqueixa «niña bien» hauria

sigut que amb motiu del «feminisme» hagués parlat de cara a les modernes aspiracions femenines.

Doncs, no, senyors; en síntesi va dir només que la dona no hauria de treballar fora de casa, que les dones de ideals socialistes són uns monstres i que únicament les catòliques apos-

tòliques i romanes són models de virtut, de sacrifici i d'abnegació.

—Ah, sí!... ¡Vaya usted a explicárselo a Mos-sen Galdindí!

L'Agrupació Socialista de Barcelona ha celebrat una gran assemblea general per a tractar de la reorganització del partit.

Creiem que l'hora no pot presentar-se més propícia.

Amunt i crits!

Es a dir, millor que crits, bona tasca.

I la bona tasca ha de consistir, ara, en arrencar tanta mala lleavor caiguda en el camp obrerista; única manera de que les bones germinin bé i les sanes doctrines deslliuradores dels pàries moderns neixin amb ufana.

Uns simpàtics lleidatans han fet la benemèrita obra de escampar amb profusió per tot Catalunya el famós discurs íntegre, «entero i pronunciado» en el Congrés pel diputat de Les Borges senyor Macià.

Es la peça, realment, més formidable que s'ha llençat des dels «escaños» a la taula del ministeri.

Amb un parell de bombes més com aqueixa se'n van a terra tots els «peleles», del més xic al més gran.

Pssst!... Xitón!... que ara no és hora!...

Acaba de publicar la «Gaceta» el Reglament d'organització i règim del Notariat.

Sepigut és que aqueix reglament serà de greus conseqüències per a la vida dels catalans i que és una ferida mortal per al Dret Català.

Doncs bé, tot-hom calla, i els primers en callar els «lligaires».

Com que En Cambó és ministre...

¡Xiton, xiton, xiton!

No fos cas que al pobre home

li fessim perdre el son.

Ha sigut detinguda i empresonada una dona, a la qual, després d'un registre minuciós fet damunt d'ella, se li han trobat catorze mil pesetes en un butxacó dissimulat de la camisa.

Sembla que a aqueixa bona senyora se l'acusa de revolucionària.

Lo que deurà dir don Alejandro al comentar la notícia.

—Ben ximple! Hagués fet com jo. Jo aixís que'm vaig veure dos cents duros a sobre ja vaig deixar de ser-ho, de revolucionari.

En el canvi d'olles i tupinets que hi haurà al final d'aquest bieni a l'Ajuntament, sembla segur que els senyors de la «Lliga» perdran tretze regidors.

Tretze?

Al cap de l'any, un de viu!

L'Arbre de Noel

—Caral que't fum! .. Això sí que no és pas la festa de l'arbre!...

¿Quiere usted decirme los límites de España?

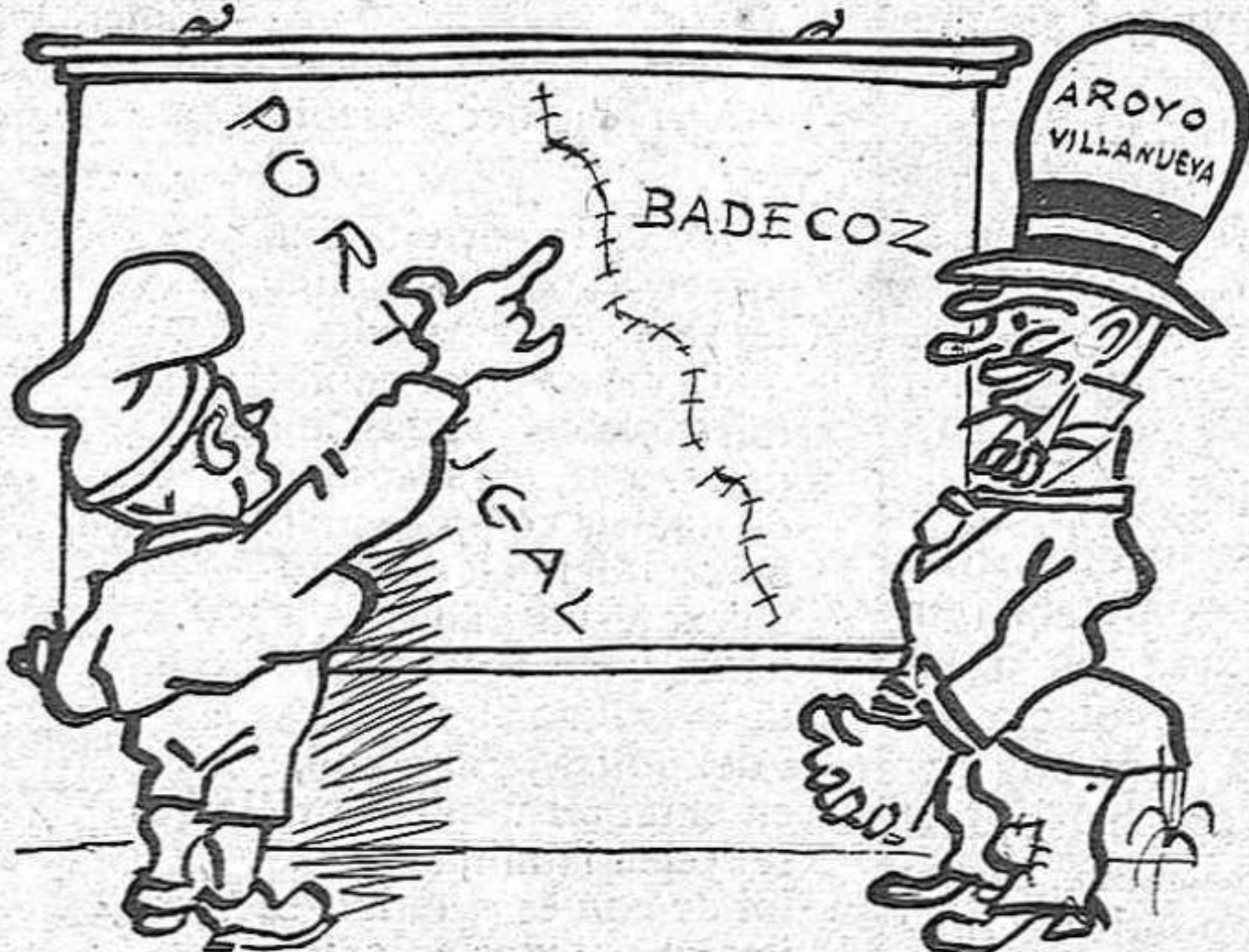
(Paròdia d'un dibuix publicat en el darrer número de Blanco y Negro)

—Por el Norte con la guerra de tarifas de Francia.

—Por el Sur con la guerra de Marruecos.

—Por el Oeste con la revolución de Portugal.

—Y por el Este con el nacionalismo catalán.